

Infrastrukturdepartementet

Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (transport, telekommunikationer, energi) 4 juni 2021

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Förordningen om europeisk dataförvaltning

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Lägesrapport

Ansvarigt statsråd:

Anders Ygeman

Förslagens innehåll:

Förslaget till en förordning om europeisk dataförvaltning presenterades i november 2020 som en del av den europeiska datastrategin, som lades fram i februari 2020. Syftet med förordningen är att främja tillgängligheten och användbarheten för data genom att öka förtroendet mellan aktörer som hanterar data samt att stärka mekanismer för datadelning inom EU. Målet med förslaget är att bidra till att till 2030 etablera en inre marknad för data.

Förordningen innehåller bl.a. regler om ett system för hantering av notifieringar om s.k. dataförmedlare. Dessa förmedlare kommer att behöva uppfylla ett antal kriterier, t.ex. kriterier om neutralt agerande samt förbud att använda datauppgifter i andra syften.

Vidare innehåller förslaget regler för mekanismer för vidareutnyttjande av vissa typer av skyddade data i offentlig sektor under förutsättning att andras rättigheter iakttas, särskilt på grundval av skydd av personuppgifter men även sekretess samt skydd av immateriella rättigheter. Det föreslås dessutom regler som ska främja så kallad dataaltruism, dvs. att data på frivillig basis och i det allmännas intresse kan göras tillgänglig av individer eller företag. Dessa data kan vara personuppgifter som tillhandhålls av fysiska personer som ger sitt godkännande för behandling.

Förslaget innehåller vidare bestämmelser om tekniska förutsättningar för att tillgodose integritetsskydd och sekretess, begränsningar av överföring av vissa data till tredje land samt etablerandet av en kontaktpunkt som stöd för dataanvändare i att finna lämpliga data.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen noterar lägesrapporten.

Regeringen har välkomnat kommissionens förslag till en rättsakt om utvecklad europeisk dataförvaltning. Rätt utformat och genomfört bedömer regeringen att förslaget kan bidra till nytta genom ökad datadelning.

Regeringen anser att det är viktigt att förordningen bidrar till digitaliseringens utveckling med beaktande av skyddet för mänskliga rättigheter, inklusive den personliga integriteten, vikten av fungerande internationella dataflöden samt informations- och cybersäkerhet. Regeringen ser det därför som angeläget att förslag till bestämmelser gällande aktörer som ska förmedla data samt bestämmelser om vidareutnyttjande av data tar höjd för dessa aspekter. Därtill anser regeringen att det är viktigt att tillgängliggörande av data av offentligt intresse föregås av en noggrann konsekvensbedömning och att ansvar för datakvalitet hanteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Den 13 oktober genomfördes en överläggning med trafikutskottet om uppföljande lagstiftning till EU:s datastrategi. Inför att förslaget behandlades vid telekomministrarnas videomöte den 7 december 2020 hölls överläggning

i trafikutskottet den 1 december och samråd i EU-nämnden den 4 december 2020.

Fortsatt behandling av ärendet:

Fortsatt behandling förutses i rådsarbetsgruppen för telekomfrågor.

Faktapromemoria:

2020/21:FPM44

4. Direktivet om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Lägesrapport

Ansvarigt statsråd:

Mikael Damberg

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade ett förslag till direktiv om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen den 16 december 2020 (NIS-direktivet). Förslaget ska ersätta tidigare direktiv om åtgärder för en hög gemensam nivå av säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (1016/1148). Målet med förslaget är att öka cybersäkerheten hos både privata och offentliga aktörer som är verksamma inom aktuella sektorer inom EU, att öka harmoniseringen på den inre marknaden samt förbättra den gemensamma situationsmedvetenheten och den kollektiva förmågan inom EU att förbereda sig och agera på cyberhot.

Kommissionen föreslår att detta ska uppnås genom ett effektivare samarbete mellan behöriga myndigheter från respektive medlemsstat, genom utvidgning av sektorer som ska omfattas av direktivet samt genom sanktioner som kan användas för effektiv verkställighet.

Det aktuella förslaget utökar tillämpningsområdet till fler sektorer, med utgångspunkt i sektorernas betydelse för den ekonomiska och samhällsliga verksamheten samt utifrån deras storlek. Samtliga stora och medelstora verksamheter som verkar eller tillhandahåller tjänster inom relevanta sektorer omfattas av förslaget medan små företag och mikroföretag undantas.

I förslaget skärps vidare säkerhetskraven genom minimikrav för åtgärder som ska tillämpas för att entiteter ska hantera riskerna kopplat till cybersäkerheten. Kommissionen vill införa strängare tillsynsåtgärder för behöriga myndigheter och strängare tillämpningskrav för att harmonisera sanktionssystemen i medlemsstaterna. Samarbetet mellan medlemsstater ska förstärkas ytterligare i detta förslag genom inrättandet av olika forum för både strategiskt och operativt informationsutbyte.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen noterar lägesrapporten.

Regeringen har välkomnat översynen av NIS-direktivet i syfte att ytterligare förstärka motståndskraften inom cyberområdet, både på nationell och på EU-nivå. Regeringen har också noterat att förslaget är omfattande och långtgående och berör många olika sektorer i samhället. Medlemsstaterna ska arbeta utifrån sina förutsättningar och ha möjligheter till inflytande samtidigt som målsättningar för cybersäkerhet bör vara högt ställda.

I förhandlingarna som nu inleds kommer regeringen verka för att harmonisering på området är ändamålsenlig och att direktivet beaktar nationella regelverk och nationella förutsättningar i form av bl.a. affärs- och säkerhetsstrukturer. Vidare kommer regeringen verka för att medlemsstaternas ansvar för att skydda nationell säkerhet säkerställs och att direktivet inte ska hindra medlemsstaterna från att vidta nödvändiga åtgärder för att skydda den nationella säkerheten. Det är också av vikt att kommissionen beaktar förslag, strategier och initiativ i syfte att skapa synergier och undvika dubbelarbete och överlappning. Regeringen kommer också driva en budgetrestriktiv linje där de budgetära konsekvenserna för nationella myndigheter och kommunsektorn ska minimeras.

Tidigare behandling i riksdagen:

Den 10 februari 2021 genomfördes en överläggning med Försvarsutskottet.

Faktapromemoria:

2020/21:FPM71

Icke lagstiftande verksamhet

5. Digital kompass 2030: vägen framåt för EU:s digitala framtid

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd:

Anders Ygeman

Förslagets innehåll:

Meddelandet innehåller en övergripande vision för EU:s digitalisering till 2030 med utgångspunkt i solidaritet, utveckling och hållbarhet, stärkta individer och företag i ett digitalt samhälle samt säkerhet och motståndskraft i digitala ekosystem och värdekedjor. Mål inom de fyra utpekade nyckelområdena kompetens, infrastruktur, digitalisering av näringsliv och digitalisering av offentlig sektor presenteras också i meddelandet, samt en metod för att följa arbetet mot måluppfyllelse. Meddelandet innehåller också ambitionsutfästelser om ett interinstitutionellt avtal om rättigheter och principer för ett digitalt medborgarskap och om ökat internationellt engagemang på digitala områden.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ser meddelandet om en digital kompass som ett viktigt steg för att konkretisera målsättningarna för EU:s digitala omvandling och instämmer i inriktningen på de fyra föreslagna områdena och i betydelsen av en omvandling som grundas i EU:s gemensamma värden och principer, inte minst mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. I faktagrupp 2020/21 FPM redogör regeringen för preliminära ståndpunkter. Regeringen vill här även betona betydelsen av att hela landet och alla delar av EU ska få ta del av digitaliseringens möjligheter. Preliminärt ser regeringen även att artificiell intelligens kommer att kunna bidra till att målen i den digitala kompassen nås.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

-

Fortsatt behandling av ärendet:

Kommissionen kommer inom kort att inleda en bred konsultationsprocess när det gäller de digitala principerna och inrätta ett intressentforum för vissa aspekter av arbetet med den digitala kompassen. Kommissionen avser lägga fram ett förslag till program för en digital politik under tredje kvartalet 2021.

Faktagrommemoria:

2020/21:FPM94

Övriga frågor

6. a) i) eDataskyddsförordningen

Ordförandeskapet väntas informera om förhandlingen av förslaget om en ny förordning om respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter i elektronisk kommunikation som presenterades av kommissionen i januari 2017.

6. a) ii) Omarbetad förordning om roaming i allmänna mobilnät i unionen

Ordförandeskapet väntas informera om förhandlingen om förslaget till en omarbetad förordning om roaming i allmänna mobilnät i unionen. Kommissionen presenterade förslaget den 24 januari 2021.

6. a) iii) Förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens

Ordförandeskapet förväntas informera om kommissionens förslag till en förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (AI). Kommissionen presenterade sitt förslag den 21 april 2021.

6. a) iv) Förordning om en europeisk digital identitet

Ordförandeskapet och kommissionen väntas informera om förslaget till förordning om ett ramverk för en europeisk digital identitet. Kommissionen väntas presentera förslaget den 2 juni 2021.

6. b) Gemensam verktygslåda för unionen för konnektivitet

Kommissionen väntas informera om arbetet med den gemensamma verktygslådan för konnektivitet. Verktygslådan presenterades 25 mars 2021.

6. c) Digital Assembly 2021

Ordförandeskapet förväntas informera om genomförandet av konferensen Digital Assembly som äger rum 1 juni 2021.

6. d) Det inkommande ordförandeskapets arbetsprogram

Den slovenska delegationen väntas informera om arbetsprogrammet för sitt ordförandeskap i Europeiska unionens råd som inleds den 1 juli 2021.